

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 31.

A' Magyar Kurir 60-dik darabjához.

Magyar Ország.

A' Keszthelyi Georgikonban meg üresült két rendbéli Gazdasági Stipendiumokról való Hirdetmény.

A' Keszthelyi Georgikonnak elsőbb hirdetményét a' közelebbi mult kedden közönséggé tettük, a' második itt következik.

A' Keszthelyi Georgikonnak Elöljárói ezennel köz hírül adják: hogy a' most folyó Oskolai Esztendő, az az a' jövő Augustus Hónapnak végével ismét két rendbéli Stipendiumok fognak megüresülni azoknak számokra, a' kik a' mezei Gazdaság mint Theoretica, mind practica részeinek meg tanulását kívánnyák.

A' kik ilyenén Stipendiumnak megnyerésében részesülni kívánnak, azokra nézve, minden Születés, Nemzet, és Vallásbéli tekintet nélkül, szükséges, hogy ők Deákul, Magyarul, Németül jól beszéljenek, 's írni tudjanak, és leg alább is a' Gymnasiumhoz tartozó Oskolákat ditséretessen elvégezték, de még is különös tekintet legyen azokra, a' kik a' Philosophica Tudományokat tanulták, mert ezek a' pura, 's applicata Mathesis, Természet Historiáját, és Physicát az Institutumban ujjonnan nem fogják hallani; ellenben ezeknek itten való tanulása azoktól meg kívántatik, a' kik csak a' Humanitas Classissait végezték; ezen kívül szükséges, hogy ép, és egészséges Test állással bírjanak, 's mind az erköltsi jó viselettek, mind pedig a' végzett Tudományokra nézve hiteles bizonyosság, 's más egyéb ajánló Leveleikkel a' jövő October 1-ső napjáig a' Georgikonnak Elöljáróinál, avagy a' Méltóságos Gróf Urnak Törvényes, és Gazdaságbéli Directiójánál

Keszthelyen személylyessen, vagy levelek által magokat jelentsék.

A' Tudományok tanulása 1-ső Novembertben kezdődik, és három Esztendőig tart azoknak folyamattya: a' Stipendiumok pedig szabad Lakás, Fűtés, és Gyertya mellett az első Esztendőben 270, a' 2-ik Esztendőben 300, a' harmadik esztendőben 350 forintokra vannak határozva.

A' Tanulásbéli Tárgyak azokra nézve, a' kik csak a' Gymnasiumbéli Tudományokat tanulták, mintegy az előre készítő Esztendőben ezek:

1-ször A' pura Mathesis

2-ször A' Physica

3-ször A' Természet Historiája

Azokra nézve pedig, a' kik már Philosophica Tudományokat is hallottak, az első Esztendőben.

1-ször Az Oeconomia, vagy Gazdaság Tudománya,

2-ször A' Chymia, és aeconomiabeli Technologia

3-ször a' fellyebb való applicata Arithmetica, e' mellett a' Cameralis Számadásba való bevezetés, Számadó Könyvvezetés, 's az itteni Mélt. Uraság Uradalmaiban bevett Számadás módja.

A' második etztendőben:

1-ször A' Jóságok Kormányozásáról való oktatás, különös Instructió szerint, és a' Gazdaságot illető Fel-séges Rendeléseknek esmérte

2-ször Architectura

3-ször A' Barmok Orvoslása.

A' Theoretico-practicus Cursusnak Végzetével a' Stipendiatások bővebb praxi

végzett, úgy mint Accedensek az Uradalmi Tisztartók mellé fognak ki tétetni, a' hol magokat tulajdon iparkodások által inkább formálják, és ezen utolsó Esztendőben Exament tesznek, azután pedig a' Gazdaságról való Diploma mellett szolgálatot is nyérnek.

Egyszersmind valamint eddig, úgy ezután is mind azoknak, a' kik a' Gazdaságbeli Tudományokat tulajdon, vagy Szüleik, Attyokfiái, vagy más Jótévőiknek költségén tanulni akarják, a' Georgikonba való bé járás ingyen meg fog engedtetni, melly itten annyival is inkább említettik, mivel Felsőleges Császári Királyi Fejedelmünk, egy a' Felsőleges Magyar Helytartó Tanátsához, 's a' Felső Magyar Kamarához bocsájtott Kegyelmes Rendelésében azt méltóztatott Kegyelmissen meg parantsolni, hogy a' Kamarabéli és Politico Fundationális Jóságok Administrációjára ügyelő Hivataloknak ki osztásában azokra tekint legyen, a' kik a' Gazdaságbeli Tudományoknak Cursussait a' Keszthelyi Georgikonban el végezvén, arról dítséretes bizonyság Levelet is mutathatnak.

A' Gazdaságnak practica gyakorlására nézve az Institutumnak azon ki terjedése vagyon, hogy a' Szántóföldnek már több esztendőktől fogva be hozott változó mivélése mellett, még parragló Gazdaság is állítatott fel, és a' nevezetesebb különös földművelő szerszámok meg jobbitva kívánt előmenetellel használtatnak, 's ezen Gazdasághan most nagyába való próbatételekre is alkalmatosság nyújtatik a' Keszthelyi Uradalomban. A' gazdaságbéli plánták szemebetűnő esmérésének elő segítettésére az Erdei fás Kerteken kívül, mellyek honnyi és kül földi Fákka, és Bokrokkal bé vannak ültetve, még a' gabona, és Takarmánybéli, úgy egyéb gazdaságbéli plánták számára is Fűvész Kertek, és a' teendő próbálatokra néhány Szántó földek vannak elrendelve. Hogy pedig a' külső gazdaság-

béli Practicansok feltett czéljokat annál bizonyosabban el érjek, és a' Szüleik, Rokonai, és Jó akaróik, kik őket küldik, e' részben annyival is inkább meg nyugtattassanak, az Institutumban mostan az a' Rendtartás vagyon, hogy azon Practicansok köteleztetnek magokat naponként meg határozott órákban a' Gazdaság körül való Cancellariabéli Tárgyakban is gyakorolni, más bizonyos órákban pedig a' Gazdaságbéli praxis körül a' Stipendiatikusok mellé fel osztatnak. E' mellett azon külső Practicansok, kik mind tanulások, mind pedig jó Erköltsek által magokat meg különböztetik, dítséretes igyekezetekben különös Xeniumok által is ébresztetnek.

Egyéberánt a' külső Tanulók a' felyebb meg rendelt két, vagy három Esztendőbéli Cursusra nem köteleztetnek, hanem Szabadságokban áll nem tsak az Institutumban elő adni, és esztendőnként el végeztetni szokott Tudományokból azokat választani, mellyeket ok, a' már meg szerzett Tudományaikhoz, és más Környülállásaikhoz képpest legalkalmatossabbnak lenni itélnek, hanem ha bővebb praxisra kedvek vagyon a' Keszthelyi Uradalmi Gazdaságbéli Tisztsegnél mint Accedensek nagyába is ingyen praktizálhatunk.

Végtere minthogy a' Georgikonnal egy Lyceum is vagyon öszve kaptoltatva, mellyben a' Philosophia tanítatik, azoknak, a' kik a' Georgikonban tanulnak egyszersmind az a' hasznok is vagyon, hogy a' Tudományok közönséges Cursussának félbeszakasztása nélkül a' Gazdaságbéli Theoretico practica Tudományokon kívül, a' Philosophic Cursust is a' Királyi Magyar Academicában meghatározott mód szerint két Esztendő alatt el végezhetik, és arról Oskolái bizonyóság Levelet is nyerhetnek. Költ Keszthelyen Julius 11-én 1815.

D. D. S.